

V1999-05 21.01.99

Konkurranseloven § 3-9 - Dispensasjon fra § 3-1 for samarbeid om tilbudspriser - UNIPA AS

Sammendrag:

Unipa AS gis dispensasjon til å fastsette felles priser i aktivitetsmateriell for papirvarer og kontorrekvisita som omsettes i kjedens forretninger. Dispensasjonen gis på vilkår at kjedemedlemmene fritt kan fastsette lavere tilbudspriser enn oppgitt i aktivitetsmateriellet og at Unipa melder fra til Konkurransetilsynet om endringer i medlemsmassen og om endringer i vedtekter og avtaler. Vedtaket gjelder frem til 1. januar 2004.

Konkurransetilsynet viser til Deres søknad av 2. november 1998, der De ber om forlenget dispensasjon fra konkurranseloven. Det vises også til tidligere dispensasjon fra konkurranseloven (krrl) § 3-4, jf. § 3-1, som utløp den 1. desember 1998.

Ifølge vedtektene er Unipas formål, på vegne av aksjeeierne, å organisere innkjøp og markedsføring av bøker, papir/rekvisita samt andre produkter som naturlig kan tilpasses aksjonærenes sortiment. Aksjonærene er bok- og papirhandlere som har høyere læresteder som sine primærmarkeder. For tiden er det 15 aksjonærer.

Unipa søker om fortsatt dispensasjon til felles fastsettelse av tilbudspriser for papirvarer og kontorrekvisita. Unipa AS utarbeider ikke lenger salgsmateriell med påtrykket pris. Imidlertid utarbeider selskapet en anbefalt pris på de forskjellige produktene, men overlater til det enkelte medlem å fastsette en endelig salgspris ut fra konkurransesituasjonen i det enkelte marked.

Forholdet til konkurranseloven

§ 3-1 første ledd forbyr to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller på annen måte som er egnet til å påvirke konkurransen, å fastsette eller søke å påvirke priser, avanser eller rabatter bortsett fra vanlig kontantrabatt. § 3-4 forbyr sammenslutninger av ervervsdrivende å fastsette eller oppfordre til reguleringer i strid med lovens forbud.

Det må først fastslås hvorvidt kjedesamarbeidet rammes av § 3-4 eller § 3-1 direkte. Det må således vurderes om Unipa AS er å betrakte som en sammenslutning av ervervsdrivende som selv fastsetter eller oppfordrer til ulovlige prisreguleringer, eller om kjedemedlemmene er å betrakte som to eller flere ervervsdrivende som søker å påvirke prisene i strid med krrl § 3-1 direkte. I den utstrekning et prissamarbeid skjer i regi av en sammenslutning, og prissamarbeidet ikke vil kunne tilskrives de enkelte medlemmer, er krrl § 3-4 nødvendig som et supplement til forbudene i §§ 3-1 til 3-3 fordi prisreguleringen ikke vil rammes av § 3-1 direkte. Krrl § 3-4 forbyr således primært påvirkning fra sammenslutninger som ikke selv er deltaker i selve prissamarbeidet. I henhold til lovens forarbeider fremgår det at mer uformelle grupper omfattes av § 3-1 direkte og ikke av § 3-4.

På bakgrunn av kjedens organisering anser tilsynet Unipa AS for å være et horisontalt samarbeid

mellom kjedemedlemmene. Kjedens prisveiledning overfor medlemmene anses følgelig å være foretatt av medlemmene i fellesskap, dvs. at krrl § 3-1 kommer direkte til anvendelse på prisveiledningen.

Dispensasjonsadgang

Konkurransetilsynet kan med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 ved enkeltvedtak eller forskrift dispensere fra forbudene i §§ 3-1 til 3-4 dersom:

- a) konkurransereguleringen innebærer at konkurransen i vedkommende marked forsterkes,
- b) det må forventes effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurransebegrensningen,
- c) konkurransebegrensningen har liten konkurransemessig betydning, eller
- d) det foreligger særlige hensyn

Det kan stilles vilkår for dispensasjonen.

Konkurransetilsynets vurderinger

Unipas samlede andel i papir- og kontorrekvisitamarkedet må kunne betraktes som liten, og de 15 deltakerne er spredt utover landet på ulike læresteder. Prisreguleringen har således liten normerende virkning på priskonkurransen mellom kjedemedlemmene. På denne bakgrunn antar tilsynet at konkurransebegrensningen har liten konkurransemessig betydning.

Dispensasjonen gis på vilkår at Unipa melder fra til Konkurransetilsynet om endringer i medlemsmassen. Det stilles også som vilkår at endringer i vedtektene meldes Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynets vedtak

På grunnlag av Konkurransetilsynets vurderinger og med hjemmel i konkurranseloven § 3-9, bokstav c, har Konkurransetilsynet fattet følgende vedtak:

Unipa AS gis dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 til å fastsette felles priser i aktivitetsmateriell for papirvarer og kontorrekvisita som omsettes i kjedens forretninger.

Dispensasjonen gis på vilkår at kjedemedlemmene fritt kan fastsette lavere tilbudspriser enn oppgitt i aktivitetsmateriellet og at Unipa melder fra til Konkurransetilsynet om endringer i medlemsmassen og om endringer i vedtekter og avtaler.

Vedtaket trer i kraft straks og gjelder frem til 1. januar 2004.

[til toppen](#)